

Pavol ODALOŠ

(Bańska Bystrzyca)

SOCIOLEKT ŠTUDENTOV GYMNÁZIA V BANSKEJ BYSTRICI

V našom príspevku nadväzujeme na štúdiu o vysokoškolskom sociolekte, ktorú sme predniesli v roku 1994 v Lodži na konferencii *Veľké mesto – činitele integrácie a dezintegrácie*.

Cieľom nášho výskumu na Gymnázium na Kollárovej ulici v Banskej Bystrici bolo na základe dotazníka zistiť, ktoré sociolektické slová sa používajú v stredoškolskom prostredí, v akých komunikačných situáciách sa používajú a aké sociálne faktory vplývajú na používanie sociolektických slov.

Za sociolektické slová považujeme v našom príspevku slangizmy a profesionalizmy.

Slangizmy charakterizujeme ako nespisovné pomenovania a slovné spojenia, ktoré vznikli so zámerom aktualizovať existujúce spisovné slová a spojenia. Pre slangizmy je príznačná jazyková variantnosť, lebo vytvárajú synonymické rady, veľká miera expresivnosti, nenormatívnosť, štruktúrna nápadnosť a zväčša malá frekventovanosť vo vlastných komunikačných prostrediach.

Profesionalizmy vo všeobecnosti nepovažujeme za nespisovné slová, lebo vznikli so zámerom ekonomizovať existujúce slovné spojenia. Pre profesionalizmy je charakteristická jednoslovnosť, jazyková stabilita, nacionálnosť a zväčša frekventovanosť používania vo vlastných komunikačných sférach.

Tabuľka 1

Príklady zo stredoškolského prostredia

spisovné spojenie	profesionalizmus	slangizmus
zdravotná škola plavecký kurz	zdravotka plavecký	zdravoška plavko / plavák

V dotazníku č. 1, ktorý sme dali vyplniť 48 respondentom, bolo treba zapísať za vytlačeným spisovným pomenovaním všetky slangizmy a profesionalizmy aktívne používané respondentmi.

V dotazníku č. 1 sa nachádzalo 156 heslových spisovných slov a slovných spojení, ktoré boli rozdelené do 12 tematických okruhov: 1) všeobecné pomenovania stredných a vysokých škôl, 2) všeobecné pomenovania študentov určitej školy, 3) pomenovanie študentov určitého ročníka školy, 4) názvy miestností a zariadení na danej škole, 5) príprava študentov na vyučovanie, 6) názvy foriem hodnotenia znalostí a práce študentov, 7) názvy foriem vyučovania a činnosti študentov, 8) názvy prospechových stupňov, 9) charakteristika študentov, 10) názvy predmetov a pedagógov, 11) organizácia školského roka, 12) veci a činnosti súvisiace so životom študentov.

Respondenti zapísali 273 slangizmov a profesionalizmov. Sociolektické slová vznikli transformačnými, transpozičnými a transferačnými onomaziologickými postupmi.

Transformačné sú také postupy, v ktorých sa pre osoby, predmety alebo javy tvoria nové pomenúvacie formy premenou pôvodného slova či slovného spojenia. Transpozičné sú postupy, ktoré využívajú súvislosti medzi denotátmi, čo umožňuje používať na tvorenie nových pomenovaní existujúce formy slov. Transferačne sú zase postupy, v ktorých sa využíva prenos, transfer či transferácia bez ohľadu na súvislosti medzi denotátmi.

Transformačnými postupmi vzniklo 200 sociolektických slov.

Rôznymi typmi univerbizácie čiže zjednoslovnením viac-slovného alebo dvojslovného spojenia vzniklo 66 sociolektických slov.

Univerbizáciou deriváciou (38 slov) vznikali slová hlavne príponami *-ka* a *-ák*. Pri univerbizácii deriváciou sa spojenie zjednodušuje tak, že zostávajúci člen – väčšinou prívlastok – príberá rôzne prípony. Príponou *-ka* vznikli názvy stredných škôl, napr. profesionalizmy: *priemyslovka* (priemyslová škola), *zdravotka* (zdravotná škola), *hotelovka* (hotelová škola), *stavebka* (stavebná škola), *učhovka* (učňovská škola), príp. aj pomenovania skúšok a rôznych prác, napr. profesionalizmy: *ročníkovka* (ročníková práca), *štvrtročká* (štvrtročná písomná práca), *polročka* (polročná písomná práca), *kontrolka* (kontrolná práca), *komisionálka* (komisionálna skúška) a pod. Príponou *-ák* vznikajú názvy osôb, napr. slangizmy: *zdravoták* (študent zdravotnej školy), *vychovák* (výchovný poradca), *aktívák* (aktívny študent), ale hlavne názvy rôznych realít, napr. slangizmy: *ústák* (ústna skúška), *komisák* (komisionálna skúška), *lyžák* (lyžiarsky výcvik), *plavák* (plavecký výcvik), *školák* (školský rok), *polročák* (polročné prázdniny) a pod.

Univerbizáciou substantivizáciou (20 slov) vznikajú najmä pomenovania, ktorých základom sú hlavne prídavné mená, názvy škôl, výcvikových kurzov a vyučovacích hodín, napr. profesionalizmy: *stredná* (stredná škola), *vysoká* (vysoká škola), *obchodná* (stredná obchodná škola), *zdravotná* (stredná

zdravotná škola), *právnická* (právnická fakulta), *filozofická* (filozofická fakulta), *lyžiarsky* (lyžiarsky kurz), *plavecký* (plavecký kurz), *branný* (branný kurz), *telesná* (telesná výchova), *finančný* (finančný manažment) a pod.

Ostatnými typmi univerbizácie vznikajú sociolektické slová menej. Univerbizáciou odsekávaním (1) vznikol profesionalizmus *dement* (dementný študent). Pri univerbizácii odsekávaním sa základom univerbizmu stáva zväčša časť viacslovného pomenovania, ktorú tvorí prídavné meno. Univerbizáciou kompozíciou (1) je utvorený profesionalizmus (1) *matfyz* (matematicko-fyzikálna fakulta). Pri univerbizácii kompozíciou sa objektom univerbizácie stáva spojenie, ktorého komponenty sú zväčša zrozumiteľné aj v novovzniknutom univerbizme. Univerbizáciou akronymizáciou (6) vznikli slangizmy, v ktorých sa základom slova stáva skratka, ku ktorej sa zvyčajne ešte pridáva prípona, napr. *espéška*, *pegoška* (stredná pedagogická škola), *véeška* (vysoká škola), *péefka* (pedagogická fakulta), *déučka* (domáca úloha), *sočka* (stredoškolská odborná činnosť).

Odsekávaním vzniklo 8 sociolektických slov. Pri odsekávaní odpadáva hlavne druhá časť pomenovania, napr. názvy vecí: slangizmy *gramo* (gramofón), *limo* (limonáda), názvy predmetov: slangizmy *informa* (informatika), *konverza* (konverzácia), ďalej napr. *opáko* (opakovanie) atď.

Odsekávaním spolu s deriváciou je utvorených 87 sociolektických slov. Pri odsekávaní s deriváciou sa pridávajú k časti pomenovaniu, ktoré zostáva, rôzne prípony, napr. *-ák*, *-ika*, *-ina* *-oš*, *-oška*, *-ka*, menej *-č*, *-ča* a pod.

Príponou *-ák* (19 slov) sa tvoria názvy osôb, napr. slangizmy: *študák* (študent), *stredák* (stredoškolský študent), *priemyslák*, *priemyslovák* (študent strednej priemyslovej školy), *šprták* (usilovný študent), *podlizák* (podlizavý študent), *profák* (stredoškolský profesor). Príponou *-ák* sa tvoria aj názvy miesta, napr. slangizmy: *labák* (laboratórium), *zborák* (zborovňa), *telák* (telocvičňa), ďalej názvy vecí, napr. slangizmy: *tahák* (nedovolená pomôcka), *magneták* (magnetofón), *gramák* (gramofón), príp. aj názvy predmetov, napr. slangizmy: *deják* (dejepis), *telák* (telocvik).

Príponou *-ko* (14 slov) sa tvoria názvy miesta, napr. slangizmy: *gymko* (gymnázium), *labko* (laboratórium), a hlavne názvy vecí, napr. slangizmy: *opáčko* (opakovanie), *skúško* (skúšanie), *vysvečko* (vysvedčenie), *cvičko* (cvičenie), *vyučko* (vyučovanie), *štipko* (štipendium), *sústred'ko* (sústredenie) a pod.

Príponou *-ka* (13 slov) sa tvoria menej názvy osôb, napr. slangizmy: *profka* (stredoškolská profesorka), viacej sa tvoria názvy miesta, napr. slangizmy: *jedálka* (jedáleň), *zborka* (zborovňa), *galérka* (galéria), resp. názvy vecí, napr. slangizmy: *žuvka* (žuvačka), *topka* (topánka), *miniška* (minisukňa), *kondička* (kondícia), *telka* (telocvik), *bioška* (biológia) a pod.

Príponou *-ika* (8 slov) sa tvoria hlavne názvy vyučovacích predmetov, napr. slangizmy: *matika* (matematika), *slovika* (slovenčina), *litika* (literatúra),

telika (telocvik), *nemika* (nemčina), *franika* (francúzština), *anglika* (angličtina), príp. *ulika* (úloha).

Príponou *-ina* (6 slov) sa tiež tvoria hlavne názvy vyučovacích predmetov, napr. slangizmy: *slovina* (slovenčina), *nemina* (nemčina), *franina* (francúzština), *anglina* (angličtina), príp. *ulina* (úloha) a *žovina* (žuvačka).

Príponou *-oš* (6 slov) sa tvoria názvy osôb, napr. slangizmy: *kamoš* (kamarát), *flegmoš* (flegmatik), *bifloš* (usilovný študent), príp. aj názvy vecí, napr. slangizmy *diktoš* (diktát), *dejoš* (dejepis) a *refloš* (referát).

Príponou *-oška* (5 slov) sa tvoria hlavne názvy miesta, napr. slangizmy: *zboroška* (zborovňa), *galoška* (galéria), *laboška* (laboratórium), *plavoška* (plaváreň), menej názvy vecí, napr. slangizmus *cigoška* (cigareta).

Deriváciou vzniklo 35 sociolektických slov. Pri derivácii sa k pôvodnému východiskovému pomenovaniu pridávajú rôzne prípony, napr. *-ár*, *-ák*, *-ka*, *-ina*, *-ik*, *-ika*, *-áč*.

Príponou *-ár* (10 slov) vznikajú názvy osôb, hlavne na pomenovanie učiteľov a študentov, napr. slangizmy: *výškar* (študent vysokej školy), *fiskár* (študent právnickej fakulty), *hnojár* (študent poľnohospodárskej fakulty), *výhybkár* (neoblúbený študent), *slaninár*, *slovinár*, *slovikár* (slovenčinár), *matikár*, *kockár* (matematik), *telikár* (telocvikár).

Príponou *-ák* (9 slov) sa tvoria tiež názvy osôb, hlavne na pomenovanie študentov, napr. slangizmy: *gymplák* (gymnazista), *stroják* (študent strednej strojárskej školy), *obchodák* (študent strednej obchodnej školy), *medihák* (študent lekárskej fakulty), *parták* (oblúbený študent), *pohodák* (málo aktívny študent), *kolaják* (neoblúbený študent).

Príponou *-ina* (5 slov) vznikajú názvy škôl, napr. profesionalizmy: *strojárina* (strojárská škola), *stavbárina* (stavebná škola), *lekárina*, *doktorina* (lekárska fakulta) a slangizmus *hnojárina* (poľnohospodárska škola).

Príponou *-ka* (5 slov) sa tvoria hlavne názvy vecí, napr. profesionalizmy: *hotelka* (hotelová škola), *obchodka* (obchodná škola), *štvrtka* (štvrtročná písomná práca), *polka* (polročná písomna práca), príp. aj názvy osôb, napr. slangizmus *profáčka* (stredoškolská profesorka).

Slovnou hrou vznikli 4 slangizmy: *kabát* (kabinet), *delovka* (delená hodina), *hadrika*, *hadroša* (hádzaná). Cieľom tohto postupu je prekrútenie významu pomenovania tak, aby malo humorný alebo iný expresívny význam.

Transpozičnými postupami vzniklo 37 sociolektických slov.

Metaforickým prenášaním významu je utvorených 26 sociolektických slov. Pri metaforickom prenášaní významu získavajú pomenovania nový význam na základe vonkajšej podobnosti medzi osobami, predmetmi a javmi z objektívnej reality.

Základom metaforizácie je podobnosť v tvare alebo v celkovom vzhľade, napr. slangizmy: *satelity*, *vejare*, *lopúchy* (uši), *stolička* (štvorka), *guľa* (päťka) a pod., resp. podobnosť v nápadom alebo dôležitom znaku, napr.

slangizmy: *mudrlant* (študent filozofie), *bažant*, *holub* (študent prvého ročníka), *neutrál* (študent druhého ročníka), *mazák*, *starec* (študent posledného ročníka) a pod.

Metonymickým prenášaním významu vzniklo 6 sociolektických slov. Pri metonymickom prenášaní významu získavajú pomenovania nový význam na základe vnútornej väzby medzi osobami, vecami a javmi reálnej skutočnosti. Vecné súvislosti sú základom rôznych druhov metonýmií, napr. aj synekdochy *pars pro toto*. Pri synekdoche *pars pro toto* zastupuje časť celok, napr. slangizmy: *koberec* (riaditeľňa), *kosť* (dievča), *mozog* (študent, ktorý ovláda látku), *počítače* (predmet výpočtová technika) a pod.

Spájaním slov je utvorených 5 sociolektických spojení. Vo frazeologických spojeniach jedno slovo stráca svoj pôvodný význam alebo celé spojenie nadobúda nový a často prenesený význam, napr. slangizmy: *boží súd* (riaditeľňa), *izba hrôzy* (zborovňa), *skrytý prameň*, *príručný mozog* (nedovolená pomôcka – ťahák), *úmrtý list* (vysvedčenie).

Transferačnými postupami vzniklo 36 sociolektických slov. Pri preberaní slov z cudzích jazykov (36 slov) uvádzame vždy výslovnostnú podobu sociolektizmu.

Najviac slov bolo prebratých z češtiny (14 slov). Sociolektizmy boli prevzaté doslovne, napr. slangizmy: *kočka* (dievča), *segra* (sestra), *brácha* (brat), *boty* (topánky), *triko* (tričko), *fučik* (futbal), *řída* (riaditeľ), *cviko* (cvičenie), resp. ďalšie sociolektizmy boli modifikované na základe gramatického systému slovenčiny, napr. slangizmy: *gympel* (gymnázium), *bracháč* (brat), *pakáreň* (riaditeľňa), *cvokáreň* (zborovňa) a pod.

Tabuľka 2

Spôsoby tvorenia sociolektických slov	Počet	Percentá (%)
Univerbizácia deriváciou	38	13,92
Univerbizácia substantivizáciou	20	7,33
Univerbizácia odsekávaním	1	0,36
Univerbizácia akronymizáciou	6	2,20
Univerbizácia kompozíciou	1	0,36
Odsekávanie	8	2,93
Odsekávanie plus derivácia	87	31,87
Derivácia	35	12,82
Slovná hra	4	1,47
Transformačné postupy spolu	200	73,26
Metaforizácia	26	9,52
Metonymizácia	6	2,20
Spájanie slov	5	1,83
Transpozície postupy spolu	37	13,55
Preberanie slov	36	13,19
Transferačné postupy spolu	36	13,19
Všetky onomaziologické postupy spolu	273	100%

Preberanie z angličtiny (5 slov) je v súčasnosti tiež pomerne časté, napr. prevzaté slová *shop* (obchod) a *diktejsn* (diktát), resp. modifikované sociolektizmy *didžina* (diskotéka) a *densnúť* (tancovať), príp. aj hybridné zložené slovo *helppapier* (nedovoľená pomôcka – ťahák). Všetky slová zaradujeme k slangizmom.

Preberanie z nemčiny (4 slova) reprezentujú slangizmy: *klasa* (trieda), *foter*, *foto* (otec) a *švestra* (sestra).

Fungujú aj prebraté slová z ruštiny (3 slova) slangizmy: *diktovka* (diktát), *šajba* (päťorka), *jupka* (sukňa).

Pri porovnaní výskytu používaných prípon v slangizmoch a profesionalizmoch fungujúcich v stredoškolskom prostredí a v spisovnom jazyku sme zistili:

1). Prípona *-ka* je produktívna v spisovnom jazyku i v sociolektických slovách.

2). Príponou *-ák* sa v spisovnom jazyku tvoria názvy vecí. Táto prípona je v sociolekte produktívnejšia, lebo sa ňou tvoria aj názvy osôb.

3). Príponou *-ko* sa v sociolekte netvorí zdrobneniny ako v spisovnom jazyku, ale názvy miesta a vecí.

4). Príponou *-oš* sa v sociolekte netvorí expresívne zafarbené podstatné mená ako v spisovnom jazyku, ale nociónálne názvy osôb a vecí.

5). Prípona *-ina* má v spisovnom jazyku širšie uplatnenie ako v sociolektických slovách, kde sa ňou tvoria názvy predmetov a názvy škôl.

6). Prípony *-ika* a *-oška* sa v spisovnom jazyku prakticky nepoužívajú. V sociolekte sa tvoria príponou *-oška* názvy miesta, menej názvy vecí a príponou *-ika* sa tvoria hlavne názvy vyučovacích predmetov.

Zámerom dotazníka č. 2 bolo zistiť, ktoré spisovné alebo sociolektické slová a slovné spojenia používajú študenti v dvoch základných komunikačných situáciách školského prostredia: v komunikačnej situácii študent – učiteľ a v komunikačnej situácii študent – študent. V dotazníku č. 2 si preto respondenti mali vybrať jedno spisovné alebo sociolektické slovo a v komunikačnej situácii študent – učiteľ ho mali zakružkovať a v komunikačnej situácii študent – študent ho mali podčiarknuť. Dotazník vyplnilo tiež 48 respondentov. V každej situácii neuvádzame všetky heslové slová, ale len určitú typickú vzorku (vzhľadom na obmedzený rozsah štúdie).

Pri oficiálnej komunikácii sa do predia dostávali spisovné pomenovania pred sociolektickými slovami. Dominantné používanie spisovných slov a slovných spojení v oficiálnej komunikácii študent – učiteľ je determinované pracovným vzťahom medzi komunikantmi a tiež sociálnou rolou, ktorú účastníci komunikácie zastávajú.

Tabuľka 3

študent	45x	študák	0x
jedáleň	45x	jedálka	1x
referát	43x	refoš	0x
cvičenie	41x	cviko	2x
fyzika	45x	fýza	1x
dejepis	43x	deják	2x

Zo 156 dotazníkových hesiel sa len v 10 prípadoch častejšie vyskytovali sociolektické ako spisovné slová a slovné spojenia.

Tabuľka 4

stredná pedagogická škola	16x	pedagogická	30x
stredná zdravotná škola	11x	zdravotná	37x
stredná hotelová škola	17x	hotelová	30x
stredná stavebná škola	13x	stavebná	29x
stredná strojárská škola	15x	strojárská	21x
		strojárina	12x
stredná priemyslová škola	7x	priemyslovka	41x
študent priemyslovej školy	10x	priemyslovák	35x
nedovolená pomôcka	4x	tahák	39x
kontrolná práca	19x	kontrolka	20x
telesná výchova	12x	telesná	35x

Oficiálnosť pracovného vzťahu medzi študentom a učiteľom je však do značnej miery zoslabovaná každodenným pracovným kontaktom. Z tohto dôvodu sa v komunikácii študenta s učiteľom nachádza vo väčšine hesiel okrem spisovných slov aj veľké množstvo profesionalizmov a prípadne aj slangizmov.

Tabuľka 5

gymnázium	39x	gympel	9x
stredná škola	32x	stredná	15x
vysoká škola	25x	vysoká	18x
		výška	5x
študent obchodnej školy	35x	obchodák	6x
matematika	26x	matika	19x
dejepis	43x	deják	2x
slovenský jazyk	12x	slovina	5x
slovenčina	29x		

Používanie slangizmov a profesionalizmov v komunikácii študenta s učiteľom je priamo podmienené tým, či má vyučujúci k študentom partnerský postoj. Väčšinou ide o mladších učiteľov, ktorí do istej miery chápu študentov.

V neoficiálnej komunikačnej situácii študenta so študentom, v ktorej nie sú jej aktéri obmedzovaní pri výbere pomenovaní, lebo majú rovnakú sociálnu rolu a rovnaký vzťah k sebe, sa uprednostňujú v 97 prípadoch zo 156 hesiel slangizmy a profesionalizmy pred spisovnými pomenovaniami a slovnými spojeniami.

Tabuľka 6

stredná	41x	stredná škola	4x
gympel	37x	gymnázium	0x
gymplák	37x	študent gymnázia	1x
		gymnazista	2x
labák	47x	laboratórium	1x
kontrolka	37x	kontrolná práca	1x
		previerka	9x
matika	48x	matematika	0x
slovina	46x	slovenčina	2x
profák	48x	stredoškolský profesor	0x
profáčka	36x	stredoškolská profesorka	0x
profka	12x		

V 59 prípadoch zo 156 hesiel sa však aj v neoficiálnej komunikácii študenta so študentom častejšie používajú spisovné slová ako sociolektické pomenovania.

Tabuľka 7

pedagogická fakulta	22x	pegečka	10x
		pedagogická	7x
študent	25x	študák	10x
prvák	32x	ucho	12x
maturant	31x	maturák	11x
trieda	31x	klasa	9x
kabinet	42x	kabel	2x
bufet	31x	bufák	9x
diktát	25x	diktejšn	14x
fyzika	29x	fyzina	10x
		fýza	6x
chémia	23x	chimia	9x
		chemi	6x
polročné prázdniny	24x	polročky	16x

Vysvetlenie, prečo aj v neoficiálnej komunikácii študenta so študentom sa častejšie používajú v 59 prípadoch spisovné ako sociolektické pomenovania, vidíme vo viacerých dôvodoch.

Prvým dôvodom je skutočnosť, že sociolektické pomenovanie vzniklo len v nedávnej dobe a nestihlo sa ešte presadiť, napr. sociolektizmus *diktejšn* s významom *diktát*.

Druhým dôvodom je fakt, že spisovné pomenovanie funguje nielen vo viacslovnnej, ale aj v jednoslovnnej podobe, napr. *študent prvého ročníka a prvák*.

Ďalším dôvodom je skutočnosť, že študenti strednej školy určité reality tak často nepoužívajú v komunikácii, napr. problematiku vysokej školy.

Iným dôvodom je fakt, že študenti gymnázia si určité osoby vážia, napr. riaditeľku a jej zástupkyňu, a preto na ich označenia používajú spisovné slová.

Vplyv sociálnych parametrov na používanie sociolektických slov v stredoškolskom prostredí Gymnázia na Kollárovej ulici v Banskej Bystrici sa prejavil vo viacerých parametroch.

Spomínali sme už vplyv sociálnej roly, vplyv pracovného vzťahu komunikantov, vplyv dĺžky používania sociolektizmu a vplyv chovania učiteľa ku študentom.

Používanie sociolektických slov ovplyvňujú aj ďalšie faktory: pohlavie, bydlisko a záujmy.

Vplyv pohlavia je nasledovný: dievčatá vo všeobecnosti používajú viac spisovných pomenovaní a u chlapcov sa vyskytuje zase viac slangizmov a profesionalizmov. Kvantifikácia vznikla na základe analýzy výsledkov dotazníka č. 2. Získané výsledky sme potom prepočítali na percentá.

V oficiálnej komunikácii používali dievčatá spisovné slová v rozsahu 75–91%, chlapci v rozpätí 62–71%. Sociolektické pomenovania používali zase častejšie chlapci v rozsahu 29–38%, kým dievčatá len v rozpätí 9–25%.

V neoficiálnej komunikácii používali dievčatá tiež spisovné slová na väčšej ploche 62–80%, kým chlapci na ploche 43–65%. Sociolektické slová v neoficiálnej komunikácii zase používali častejšie chlapci na ploche 35–57%, kým dievčatá na ploche len 20–38%.

Bydlisko respondentov sa odrazilo dvojakým spôsobom. Študenti bývajúci na dedine používali menej sociolektických slov ako študenti bývajúci v meste, resp. študenti bývajúci v meste používali viacej sociolektické slová anglickej a nemeckej proveniencie ako študenti bývajúci na dedine.

Záujmy žiakov sa prejavili tak, že študenti poznali viacej sociolektických slov z tých oblastí, o ktoré sa vo svojom voľnom čase zaujímali. Napr. športovci uvádzali viacej sociolektických slov z toho športu, ktorý trénovali alebo o ktorý sa zaujímali.

Takmer žiadny vplyv na používanie sociolektických slov nemal ročník študentov a ich rodina.

LITERATÚRA

- P. Odaloš, *Mládežnícky slang*, „Nedeľa” 1983, č. 19, s. 8.
- P. Odaloš, *Slang poslucháčov Pedagogickej fakult v B. Bystrici*, B. Bystrica 1984, (Rukopis diplomovej práce).
- P. Odaloš, *Nespisovné útvary v komunikácii basketbalového a penitenciárneho prostredia*, Bratislava 1994, (Rukopis dizertačnej práce).
- P. Odaloš, *Profil mládežníckeho sociolektu vo väčšom meste*, [in:] *Veľke mesto – činitele integrácie a dezintegrácie*, Lodž 1995.

Pavol Odaloš

SOCJOLEKT UCZNIÓW GIMNAZJUM W BAŃSKIEJ BYSTRZYCY

W artykule zostały przedstawione wyniki badań słownictwa uczniów Liceum Ogólnokształcącego z ul. Kollára w Bańskiej Bystrzycy.

1. Analizie słowotwórczo-semantycznej poddano 273 środowiskowe wyrazy (slangowe i profesjonalne), które zostały utworzone w drodze różnorodnych procesów onomazjologicznych.
2. Zbadano funkcjonowanie słownictwa środowiskowego i literackiego w dwóch typowych sytuacjach komunikacyjnych środowiska szkolnego: uczeń – nauczyciel oraz uczeń – uczeń.
3. Określono wpływ czynników socjalnych na używanie słownictwa środowiskowego.